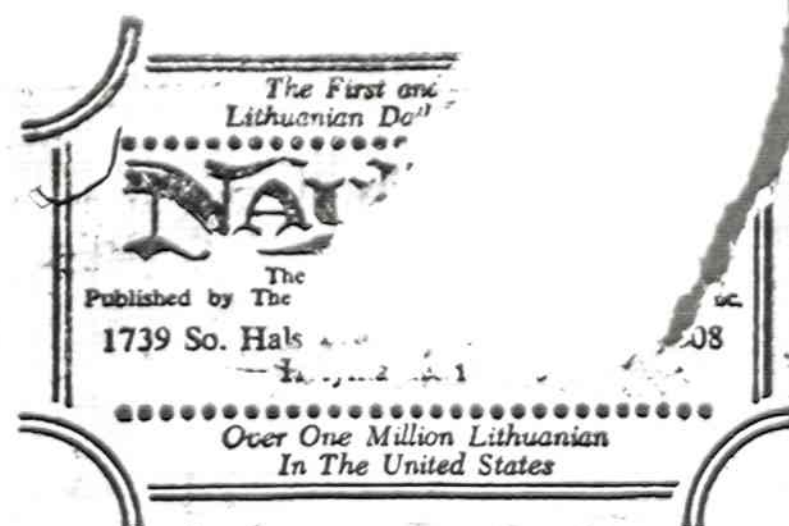

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXXI

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, June-July 30-2 1984 — VLIKo metal

107

FIDEL CASTRO NEPASIKEITĖ, SAKO SHULTZ

PERSIJOS ILANKOJ PADEGTAS "TIBARONAI" DAR TEBELIEPSNOJA

8 jūreiviai užmušti, 3 labai sunkiai sužeisti. Mašinų skyrius baigia degti.

MANOMA, Bachtin. — Prancūzai trečiadienį Persijos įlankos apsaudoje didelis siveicarų tankeris "Tibaron" dar tebepilėpsnoja.

Irako lakūnas paleido nedidelį "Exocet" šovinį, kuris patalė į mašinų skyrių ir sukėlė didelį gaisrą. Tankeris jau pradėjo skęsti, bet dar turi daug aliejaus.

Nuo balandžio pradžios Persijos įlankoj jau nukentėjo 15 tankerių. Dešimt tankerių palietė Irako karo lakūnai, o penkis palietė Irano lakūnai. Irakiečiai paskelbia, kada jų lakūnai puola Irano aliejų vežančius transporto laivus, tuo tarpu irakiečiai nieko nesako.

Birželio 3 d. buvo apsaudyta turkų aliejaus laivas "Bujak Han". Trys jūreiviai buvo užmušti. Irakiečiai prisipažino, kad jų lakūnai padegė turkų laivą.

Prancūzų gaminami "Exocet" yra nedidelė, bet kai ji pataikė, tai laivą padegė.

Šveicarams padarė daug žalos

Specialistai tvirtina, kad patikimas "Tibaron" šveicarams padarė labai daug žalos. Tai buvo pats didžiausias šveicarams transporto laivas. Jį supylavo labai daug aliejaus. Jeigu "Exocet" būtų pataikęs į laivo šoną, tai dar būtų buvę pusė bėdos. Bet kai kulką pramušė laivo lūpa toje vietoje, kur buvo pačios svarbiausios mašinos. Kulkai pralaužus lūbą, tuojau užsijarė visos durys einančios į mašinų skyrių. "Tibaron" turi labai stiprius suskirstymus. Statytojai taip viską statė, kad ugnis iš vieno skyriaus nepereitų į kitą. Atrodo, kad tas su-

skirstymas dar galioja. Laive dar yra daug aliejaus.

Ne tik šveicarai "Tibaron" saviškai, bet ir statytojai domisi tankerio likimu. Jeigu jis išsilaikė 3 dienas ir dar nenusken- do, tai gali kartais ir nenuskėti. Penktadienį liepsnos buvo žymiai mažesnės. Buvo daug dūmų, bet sumažėjo liepsnos. Be to, tankeris nepakrypo ir labai mažai nuskendo.

PASIKEITĖ BELAISVIAIS GOLANO AUKŠTUMOJE

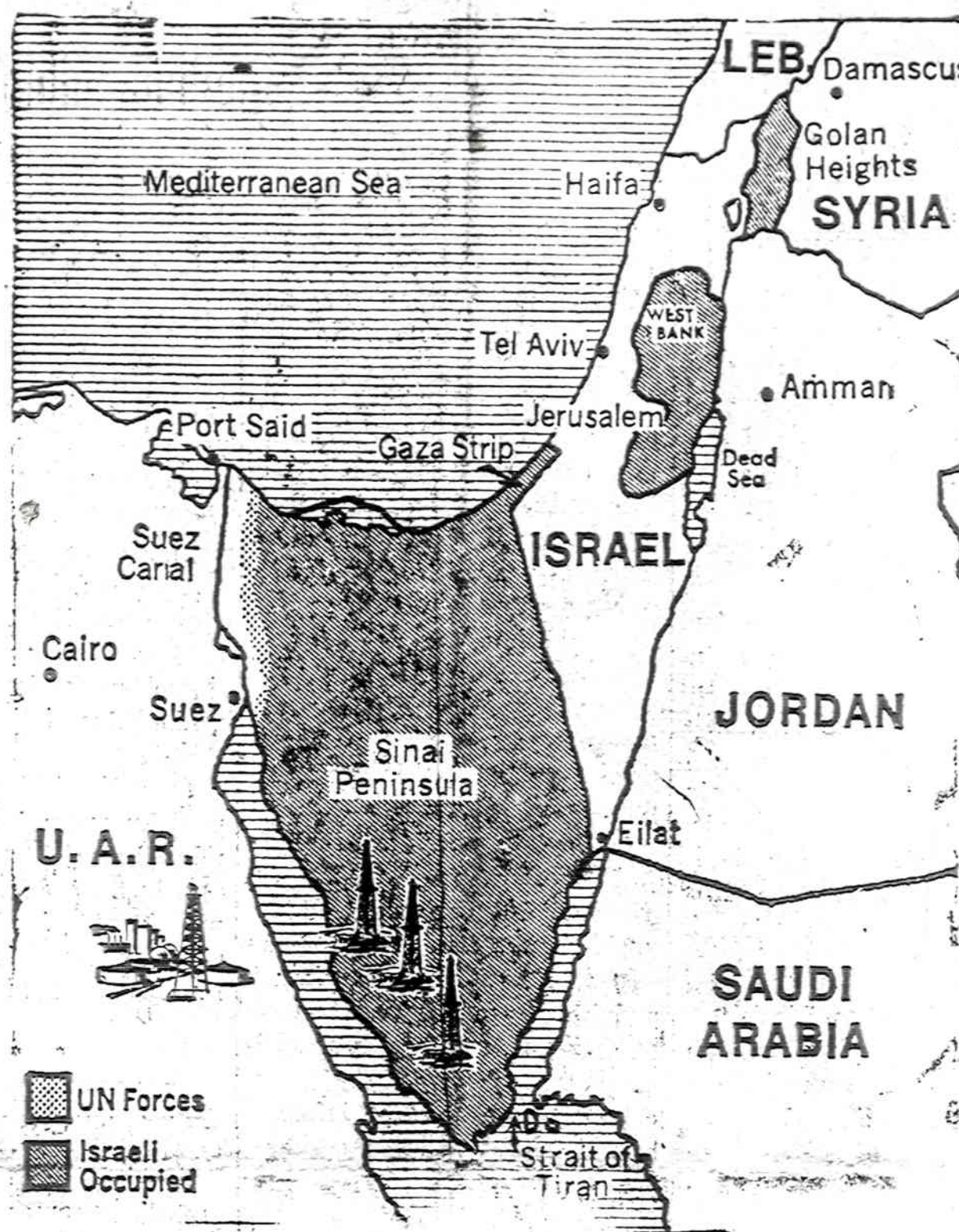
JERUZALĖ, Izr. — Iš Golano aukštumų ateinančios žinios sako, kad vakar Sirija ir Izraelis pasikeitė belaisviais.

Viską tvarkė Raudonasis Kryžius. Buvo pasiektas Golano aukštumų Kundreita miestelis, esantis visai Sirijos pasienyje. Sargybas ėjo Sirijis ir Izraelio kariai.

Iš kum deitara izraelitai atvežė 72 sirijiečių laivonus. Kiekvienas žuvusio Sirijos kario vardas buvo užrašytas ant karšto. Kas neturėjo karšto, tai ant karšto buvo užrašytas kario numeris. Sirijiečiai patvirtina, kad išsilaikė 3 dienas ir dar nenusken- do. Tai gali kartais ir nenuskėti. Penktadienį liepsnos buvo žymiai mažesnės. Buvo daug dūmų, bet sumažėjo liepsnos. Be to, tankeris nepakrypo ir labai mažai nuskendo.

Izraelis gavo 3 savo karių karštus, kuriuos atvežė Sirijos kareiviai. Vėliau Sirija prie sienos atvedė 5 Izraelio karių ir leido Raudonojo Kryžiaus atstovui po vieną vesti į Izraelio pusę. Dar vėliau buvo pervesti 284 Sirijos kariai belaisviai.

— Penktadienį aukso uncija kainavo \$375.

Golano aukštumose Sirija atidavė ir nelaisvę paimtus karininkus, o Izraelis atidavė 284 belaisvius

BULGARIJA NEPATENKINTA ITALIJOS PROKURATŪRA

Jie pradėjo įtarinėti Italijos vyriausybę dėl pasikėsinimo prieš popiežių

VIENA, Austrija. — Bulgarijos vyriausybė vakar paskelbė oficialų pranešimą, kuriuo kaltina Italijos prokuratūrą dėl bylos popiežiui Jonui Pauliui II nužudyti. Bulgarijai tvirtina, kad italai, neturėdami jokių duomenų, kaltę nori primesti bulgarams. Italijos prokuratūra nekreipianti dėmesio į spaudoje pasirodžiusias žinias, bando kaltę primesti bulgarams. Didžiausias kaltinimas metamas prokurorui Antonio Albano.

Italų teismo pirmininkas praėjusiais metais specialiai važinėjo į Sofiją, bandė susitikti su Romoje pasikėsinimo metu buvusiais bulgarais, bet niekur jis negalėjo surasti.

Amerikos žurnalistas Claire Sterling labai atidžiai seka šios bylos eigą. Ji stebisi tokiu bulgarų pareiškimu.

69 AMERIKIEČIŲ VAIKAI VYKSTA Į JAV
HO CHI MIN, Vietnamas

KALENDRELIŠ

Birželio 30: Sv. Teobaldas,

Liepos 1: Sv. Aronas, Jutvara

Gendrutis, liepa

Liepos 2: Sv. Aristonas, Mone-

gunda, Lengvinis, Zilvinė

Saulė teka 5:17, leidžiasi 8:29

Siltas

TAILANDAS BANDO APSISAUGOTI NUO PIRANIŲ

BANKOKAS, Tailandas. — Visi žino, kad piranios veisiasi Pietų Amerikos upėse. Tai nedidelė žuvytė, kuri puola žmones, žuvis ir kitus gyvius. Piranė puola ne viena, bet didžiausiais būriais. Jos nužudo bet kokį gyvį upėje, o vėliau jį ėda.

Tailando žuvų departamentui nutarė iširti piranes. Sudarė pakankamai šiltas vandens sąlygas ir prileido pakankamai

mėšos. Inž. Pr. Surasavadė sudarė pačias geriausias sąlygas piranėms veistis. Paaikėjo, kad laboratorijoje piranės labai greitai veisiasi. Per vieną dieną prisiveisia 500 piranių.

Miesto valdyba išsigando, kad jos nepabėgtų į labai vandenin- gas galves ir neužimtų į šlapius daržus. Tailandas vyriausybė išleido įstatymą, kuris draudžia specialistams išleisti piranes. Miesto valdyba yra įsitikinusi, kad piranės gali sukelti pavojų Bankokui. Jeigu kas paleistų piranes į Bankoko vandenį, tai už metų vanduo būtų piranėms užleistas. Priimtas labai griežtas įstatymas prieš piranių paleidimą.

SALVADORE BUVO PAGROBĖ UŽTVANKA

SAN SALVADORE, Sal. — Ketvirtadienio rytė kairieji maištininkai pagrobė Lompa upės užtvanką. Jie sutraukė 600 kovotojų, nukirto elektros laidus ir rengėsi sugadinti užtvanką.

Prez. Duarte įsakė karo vadovybei pasiųsti karių į Lompos upę ir likviduoti įsibrovėlius. Karo vadovybė pasiuntė 900 gerai ginkluotų karių. Tuojau prasidėjo kovos prie užtvankos.

Žuvo 60 karių. Galvas prie užtvankos paklojo 63 maištininkai, bet 10 valandą rytė užtvankos kontrolė jau buvo karių rankose. Maištininkai bandė pasitraukti į kalnus, bet kariai, ypatingai aviacija juos seka ir kulksvaidžiais kapoja.

Prez. Duarte pareiškė, kad tokį užpuolimą nepakenks vyriausybei. Ji yra pasiryžusi gintis nuo visų įsibrovėlių.

PREZIDENTAS REAGANAS ATSIŠAKĖ PRIIMTI JESSIE JACKSON

Castro atsisakė kalbėti apie skolas, grąžinimą pagrobty Amerikos bankų

WASHINGTON, D. C. — Ketvirtadienio vakare grįžo į Ameriką Jessie Jackson ir parvežė namo 48 Castro išleistus amerikiečius ir politinius kalinius.

Jessie Jackson sutiko didokas būrys Washington atvežty kalinių artimųjų. Jie buvo dėkingi Jacksonui už kalinių išlaisvinimą ir parvežimą į Washingtoną. Praeitą ketvirtadienį iš Havanos buvo atėjusi žinia, kad pats Castro norėjęs įsakyti Kubos lėktuvui atvežty paleistus kalinius į Washingtoną, Dulles aerodromą, bet Castro negavo leidimo siųsti Kubos lėktuvą į Washing- toną.

Didžioji Amerikos spauda labai plačiai rašė apie Jessie Jacksono kelionę į Salvadorą, Kubą, Nicaragvą, ir vėl į Kubą ir net į Washingtoną. Fotografai padarė visą eilę nuotraukų apie Jessie Jacksono susitikimą su Fidel Castro, Salvadoro prezidentu Napoleonu Duarte, Nicaragvos karo ministrų ir visą eilę kitų žmonių.

Fidel Castro nuolatinais išleisti 22 amerikiečius, prijungti 26 politinius kalinius ir leisti dvasiškių Jessie Jackson juos išvežty yra didelis propagandos laimėjimas, — pareiškė sekretorius George Shultz. Kubos vadovas neparodė nė vieno ženklo, kad jis nori keisti maištin- gąją savo politiką Centro ir Pie- tų Amerikoje.

Sekretorius Schultz pareiškė, kad JAV veda griežtą politiką Kubos ir Nicaragvos klausimais. JAV aprėžė Kubos diplomatų specialistams išleisti piranes. Miesto valdyba yra įsitikinusi, kad piranės gali sukelti pavojų Bankokui. Jeigu kas paleistų piranes į Bankoko vandenį, tai už metų vanduo būtų piranėms užleistas. Priimtas labai griežtas įstatymas prieš piranių paleidimą.

Sekretorius Schultz pareiškė, kad JAV veda griežtą politiką Kubos ir Nicaragvos klausimais. JAV aprėžė Kubos diplomatų specialistams išleisti piranes. Miesto valdyba yra įsitikinusi, kad piranės gali sukelti pavojų Bankokui. Jeigu kas paleistų piranes į Bankoko vandenį, tai už metų vanduo būtų piranėms užleistas. Priimtas labai griežtas įstatymas prieš piranių paleidimą.

Prez. Duarte įsakė karo vadovybei pasiųsti karių į Lompos upę ir likviduoti įsibrovėlius. Karo vadovybė pasiuntė 900 gerai ginkluotų karių. Tuojau prasidėjo kovos prie užtvankos.

Žuvo 60 karių. Galvas prie užtvankos paklojo 63 maištininkai, bet 10 valandą rytė užtvankos kontrolė jau buvo karių rankose. Maištininkai bandė pasitraukti į kalnus, bet kariai, ypatingai aviacija juos seka ir kulksvaidžiais kapoja.

Prez. Duarte pareiškė, kad tokį užpuolimą nepakenks vyriausybei. Ji yra pasiryžusi gintis nuo visų įsibrovėlių.

Castro paleistuosius, bet nieko nenori žinoti apie Amerikoje esan- čių 125.000 kubiečių.

ARGENTINOS PREZIDENTAS BIGNONE ISTAISINTAS

BUENOS AIRES, Arg. — Vyriausias Argentinos kariuomenės teismas vakar išleisino gen. Raynoldo B. Bignone.

Civiliai patraukė teisman gen. Bignone už tai, kad jo valdytojų kariuomenės architektūros srityje dingo du jauni kareiviai. Be to, civiliai jį laikė atsakingu už prezidentavimą karo valdžios metu.

Argentinos karių charta įpareigojo prez. Bignone praveisti krašte rinkimus ir perduoti vyriausybę rinkimus laimėjusiai grupei. Rinkimus laimėjo adv. Raul Alfonsin. Gen. Bignone perdavė adv. Alfonsin vyriausybę ir pradžioje netraukė teisman jo paties ir kitų jo kabineto narių.

Civiliai patraukė teisman atsisatydinus Bignone. Pradžioje jis buvo pasirodęs bėgti į užsienį, bet prezidentas patarė jam nebijoti, bet eiti į teismą, aiškintis ir prašyti, kad išsintų. Jis paklausė prezidento ir nuėjo į teismą. Jis buvo išteisintas. Jį pasitiko Argentinos prez. Alfonsin. Bignone labai patenkintas prezidento padėsi- nimu ir buvo išteisintas.

vandens ir jūros pakraščiu. — Britų Kolumbijoj helikop- teris bando gelbėti salose už- klivusius gyventojus. Laivai prie pakračių negali privažiuo- ti, labia didelės bangos.

— Aukso šventykloje rasti Kinijoje gaminti ginklai, bet jie buvo atvežti į Ameriką per Pakistaną.

— Sichai labai pasipiktinę si- chu Hindranvale, kuris pačioje šventykloje buvo įsteigęs kelis giskai susitarti. Jis parvežė 48 ginklų sandėlius.

George Shultz

Sekretorius Shultz pareiškė, kad Fidel Castro nekeičia savo politikos, bet planuoja ir toliau sėti nerimą Centro Amerikoje

Romoje netrukus teisme turės aiškintis bulgaras, padėjęs Mohometui Agcai suruošti pasikėsinimą prieš popiežių

Audimas ir aprūpinimas

Birž. 30—Liep. 2, 1984 24(291)

PRANAS ŠULAS

Klausimus ir medžiagą siųsti: 4436 So. Washenaw, Chicago, IL 60632

JAV DARBININKIJA IR NETIKROS PROFSAJUNGOS

Prieš porą mėn. Vilniuje lankėsi JAV — TSRS draugystės nacionalinės tarnybos delegacija vardu, pasivadindami amerikiečių grupele. Trumpai apsižvalgę, ji paskelbė, jog "Tarybų Sąjungoje sudarytos visos sąlygos vystyti nacionalinei kultūrai" (Apie tai skelbia Gimtas Kraštas, 1984, nr. 5).

Tokie, egzotiški pareiškimai neturėtų nieko nustebinti, nes nuo pat jos įsteigimo 1943 m. toji "draugystės" organizacija tebuvo paprasta Maskvos marionetė.

"Draugystės" delegacijos nariai ypač susidomėjo vadinamomis Lietuvos profsajungomis. Tasai jų dėmesys neatitiktų.

Po lenkų "Solidarumo" sąjungos, Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos kraštų vyriausybės labai susirūpinę savo valdyskų profsajungų reputacija ir dar uoliau pradėjo įtikinėti užsienį, kad tos kompartijos pagelbinė organizacijos tikrai rūpinasi darbininkų reikalais ir nusipelnė profsajungos vardo.

Toje dvasioj, "Draugystės" delegacijos nariai Vilniuje apgailėstavo, kad abiejų šalių pasikeitimas profesinėmis delegacijomis yra nutrukęs ir už tokia padėtį kaltino amerikiečių uni-

Kokia gi iš tikrųjų JAV uni-
pozicija šio "profsajungų
atžvilgiu?

JAV-bių AFL-CIO užsienio politika remiasi šiuo principu: Amerikiečių unijos atsisako kontaktų su bet kokia šalimi, kuri "paneigia savo darbininkams teisę laisvai jungtis bei organizuotis, kolektyviai derėtis su darbdaviais, ir streikuoti".

JAV unių vadovybės nuomone, tokie kontaktai: 1) suteikia valstybinėms darbdavių profsajungoms neužtarnautą moralinį orumą ir 2) klaidina laisvojo pasaulio darbininkus. 3) palengvina sov. infiltruoti laisvąjį pasaulį ir jame plėsti savo diversitę veiklą ir 4) padeda sovietinio imperializmo ekspansijai.

JAV unių vaidmuo žinomas ir Rytų europiečiams. Netrukus po savo atvykimo į Vakarų A. Solženycinas pasakė kalbą JAV unių suvažiavime, kur jis teigė: "Amerikiečių darbininkijos sąjūdis niekad nesileido būti apakintam ir atsisakė laikyti vergiją laisvę. Kai žodžio "laisvė" reikšmę pamiršė Vakarų liberaliniai intelektualai ir išminčiai tvirtino, kad Sovietų Sąjungoje visa nėra koncentracijos stovyklų. JAV Darbo Federacija 1949-tais metais išspausdino "sovietinių konclagerių" žemėlapi. Visų tuometinių kalinių vardu aš už tai dėkoju Amerikos darbininkų sąjungai".

(Elta)

APIE JALTOS SUSITARIMUS

Punktukas Anykščiūose

CURZONO LINIJA

Lietuva Jaltos susitarimuose tiesioginiai neminima. Tik paličiama pravedant sieną tarp Lenkijos ir Sovietų Sąjungos: Trys vyriausybės galvos laiko, kad rytinė Lenkijos siena turėtų eiti Curzono linija su 5,8 km. nuokrypomis Lenkijos naudai kai kurios vietose.

Curzono Linija buvo nutiesta sąjungininkų ir santarvininkų aukščiausios tarybos sprendimu per taikos konferenciją Paryžiuje, 1919 m. gruodžio 3 d. Linija prasideda toje vietoje, kur buvusi siena tarp Rusijos ir Austro-Vengrijos pasiekia Bugo upę ir eina šiaurės link buvusios sienos tarp Rusijos ir Rytų Prūsijos.

Šiandien Curzono Linija nebėra reikšmės, nes ji buvo pakeista Sovietų Sąjungos ir Lenkijos sienų sutartimi 1945 m.

gruodžio 766 d.

Vyr-Lietuvos išlaisvinimo Komitetas, priimdamas dmesin Jaltos susitarimo nuostatus pareiškia:

1. Teisiniu požiūriu, Jaltos susitarim j yra tik gairės, ir saistytik susitarinčios šalys; trečiųjų atžvilgiu, būtent ir Lietuvos, jie yra reinter alios, aktai, t. y. aktai, kurie tretiesiems nesuteikia teisių ar uždeda pareigų.

2. Curzono linija Lietuvai nėra nauding, nes Lenkijos pusėje palieka Seizai, Punksas ir kitos grynai Lietuvos žemės.

3. Sovietų prievarta įvykdyta Rytų ir Centre Europos sovietizacija, pasiremiant Jaltos susitarimais, subfirmuojant laikinas vyri usybes ir rinkimų įvykdymą, yra priešinga Atlanto Chartai ir tautų tautų apsprendimo principams.

(Elton inform.)

INFORMACIJA APIE OCI KGB BENDRADARBIVIMĄ

Rsa Razgaitienė pranešė American for Due Process organizacijos vardu, kad š. m. kovo 28 d. Washington, OSI/KGB bendradarbiavimą dokumentuojanti medžiaga buvo įteikta kiekvienam kongresmeniui, senatoriui, Baltiesiems Rūmams, Vyriausiam Amerikos teisėjui Warren Burger, Attorney General William French Smith ir American Bar Association pirmininkui Reilly.

Žurnalistai, drauge su šia 140 p. dokumentų knyga, gavo ir pilną komplektą laiškų. Vienas egz. buvo įteiktas ir TASS'o žinių agentūrai. Šią privačią akciją suplanavo ir tvarkė advokatas Povilas Žumbakis iš Chicago.

(Elta)

LIETUVOS POLITINIS PARTIJOS VOKIEČIŲ LEKSIKONE

Nepriklausomos Lietuvos politinės partijos aprašytos 1981 m. Stuttgarte Alfred Kroener leidyklos išleistame Europos partijų istorijos leksikone. Įvada "Lietuvos" skyreliui parašė dr. K.J. Čeginskas, pasak kurio "modernioji lietuvių daugiapartinė sistema susikūrė 40-metinės kovos prieš carinį lietuviško rašto uždraudimą bėgyje, dar prieš kaliai išsikvojant savo politinį svarankiškumą."

"Kaip tautos valios įrankis kovojė už tautinę tapatybę, ši sistema daug prisidėjo prie savos valstybės atstatymo 1918-tais metais."

Įvadas užbaigiamas šiais žodžiais: "Pagrindyje veikiančios partijos ir naujai susikūrusios organizacijos 1943 met. įsteigė Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, kuris 1945 m. atsistatė Vakarų Vokietijoje ir nuo 1955 m. veikia JAV-bėse. Jame atstovaujamos visos 15 egzilio politinių partijų ir kovos organizacijų."

Leksikone pristatomos šios partijos: Liet. Darbo Federacija, Lietuvos ūkininkų Sąjunga, Ūkininkų Partija, Liet. Valstiečių S-ga, Liet. Taut. S-ga, Liet.

Socialdemokratinė partija ir L. Valstiečių Liaudininkų partija.

(Elta)

P. S. Gaila, kad dr. K. J. Čeginskas nieko neparašė apie Lietuvos darbininkų profesines sąjungas, jų veiklą ir kovą dėl laisvės. Čia turime galvoje apie Geringe Darbininkų Atstovybę ir Darbo Rūmų veiklą kovoję dėl laisvės ir geresnio gyvenimo.

Pr. Fabius

JŪS KLAUSIATE.

MES ATSAKOM

KL. Pasakykite kokius Liet. Darbo Rūmai išleido leidinius, kad darbininkai būtų informuoti kokie veikia darbo apsaugos įstatymai ir kokių dar reikia.

Petr. Ank.

ATS. Liet. Darbo Rūmai išleido šiuos leidinius: 1) Darbininkų ir tarnautojų 1938 m. kalendorių su plačiomis informacijomis, 2) Pramonės darbininkų įstatymas su paaiškinimais, Spaudai paruošė Kauno apygardos darbo inspektorius J. Grabauskas, 3) Generalinė Darbininkų Atstovybė ir Darbo Rūmai. Leidinių redagavo Pranas Fabius, 4) Darbo Sutartis. Spaudai paruošė P. Šulaitis. Plačiau dėl šių leidinių atsakysime kit. numery.

Pr. Pettitas

KL. Pasakykite kaip įdėti savo nuosavybę ir laikyti trūste. Iš anksto dėkoju.

Vladas Š-tis

ATS. Daugelis žmonių perka nuosavybę ir kai kurie bankai pataria įdėti nuosavybę ir trūstą. Kai pirkėjas paklausia, ką jam trūsta pagalbės? Kai kurie žinovai atako, jei turėtum su automobiliu nelaimę, tuomet vieną asmenį užmuštų ar keltis žmones sužeistų; vėliau nukentėję asmenys užvestų prieš tamta bvlą su ieškiniu 200.000 ar daugiau, gi automobilio apdrauda siekia gal tik \$50.000.

Visi šie ir panašūs atvejai yra naudingi tiems bankams, kurie turi trūstą skyrių. Kada savininkas įveda savo nuosavybę ir trūstą, bankui turi sumokėti \$50 ar daugiau, o vėliau po \$20 ar daugiau reikia mokėti per metus.

Iš praktiško gyvenimo žinojame, kad dauguma didelių namų yra įdėti ir trūstą. Nors ir norėdamas sužinoti, kas yra tu didelių namų savininkas, bet miesto rekorduose to nerasi. Tačiau rekordai parodys, kad nuosavybė yra įdėta ir trūstą.

Tenka pasakyti kad aš nieko neturiu prieš šią trūsto sistemą, bet norime pagelbėti lietuviui grynai iš finansinės srities.

Pirkdamas mažą nuosavybę, gali padaryti privatų trūstą, tai yra, pavesti savo broliui, seseriai arba geram pažįstamam, kurie patarnaus tam pačiam

reikalui. Kai trūstas laiko jū. su nuosavybę, jis jokių jums nuostolių, skriaudos arba "su-nybės" nepadarys. Jis, privatus asmuo, negali nei skolų užtraukti, nei jūsų nuosavybės perduoti.

Aiškumo dėlei, turiu pasakyti, jeigu bankas arba pavienis asmuo būtų jūsų nuosavybės trūstas, tuo atveju, jei jūs sužeistumėt kitą žmogų, kuris laimėtų teisė prieš jus bylą, nežinint ar turite apdraudą, ar ne, nukentėjęs asmuo gautų iš teismo vadin. "judgementą" \$20.000 — \$50.000, gali priversti banką, kad išduotų savininko pavardę ir adresą, kur jis gyvena.

Turint mažą nuosavybę, ją įdėti į trūstą, neapsimoka, kadangi ir tą patį tikslą galite atsiekti ir su privatišku trūstu.

Adv. C. P. Kol

MEDICINOS MOKSLAS

Kaip jis pritaikomas gyvenime. Gydytojas teiravosi, bobulės apie jos senio sveikatą — kaip jis laikosi?

— Šiaip taip, daktare, besilauko. Tris su dideliu vargu prairio gyvas, o dvi teko išiepti — nebeįstengę gyvų praryti.

Taip bobulė atsakė į gydytojo klausimą, bet gydytojas to-
kio jos atsakymo nesuprato.

— Apie ką tamsta kalbi, bobule? — jis pastebėjo.

— Na gi apie tas dieles, kurias

ponas daktare buvotė prirašęs...

Arėjas (Leonas) Vitkauskas

GARNYS

Vienas menkos išvaizdos nekalts berniukas apsisveda irgi su negražia mergele.

Po kurio laiko jiems gimsta dukrelė, bet labai graži.

Su sveikinimais atsilankę draugai pažiūri į tėvą, motiną, kūdikį ir sako:

— Dabar ir aš pradėsiu tikėti, jog garnys atneša vaikus!

— Ministeris pirmininkas uždraudė medžioti valdininkams privatinuose miškuose. Ar tai ne geras dalykas?

— Kas čia tokio! Geriau, kad jis būtų uždraudęs medžioti sve-

kurie patarnaus tam pačiam

timose kišenėse, renkant taksas.

BRIGHTON PARKO LIETUVIŲ FESTIVALIS

BRIGHTON PARKO LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ VALDYBA SU PIRMENKŲ VITALIU UTARA IR 12 WARD ALDERMANU ALOYSIUS MAJER-
CZYK. KVIEČIA VISUS LIETUVIUS DALYVAUTI

BRIGHTON PARKO LIETUVIŲ FESTIVALIJE

Šeštadienį, liepos 7 d. 11 val. ryte iki 11 val. nakties
4300-4700 South Western in the midway.

DALYVAUJA RESTORANAI:

Daina,

Talman Deli,

Sharkos,

Chesdans,

Paradise,

Royal Pacific,

A Jays,

ir kiti.

DALYVAUS: vitražų dailininkas ir daug kitų lietuvių dailininkų. Bus didelė palapinė sveikatos patikrinti. Daktarai iš University of Chicago Medical Center. Tikrins kraują spaudimą, diabetą, plaučius ir širdį. Dalyvaus Holy Cross Hospital, jo Chicago Sveikatos Departamentas turės pirmosios pagalbos palapinę.

Aldermanas A. Majerczyk yra Miesto Sveikatos Komiteto pirmininkas. Jis tvarko sveikatos skyrių.

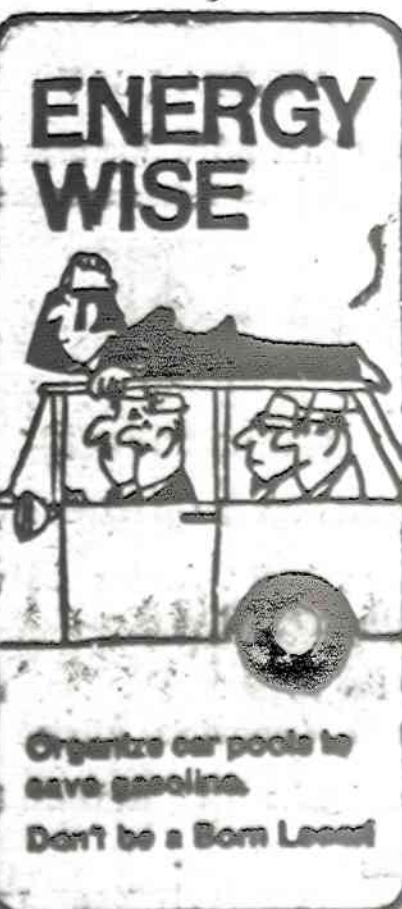
Chicago policija turės Community Service Van. Darys pirmą nuospaudas vaikams, bus raitoji policija ir pasirodys policininkai su treniruotais šunimis. Chicago ugningosios. Turės pirmosios pagalbos tiekus (Paramedic). Auto Rescue Team ir water fight show. Bus penki orkestrai, muzika gros dieną ir naktį.

Bus vaikai: klounai, dalins žaislus. Chicago krepšynas organizuos žaidimus, dainas ir pasakas mažiesiems. Taip pat vaikai bus Jumping Jack.

VISUS KVIECIAM DALYVAUTI

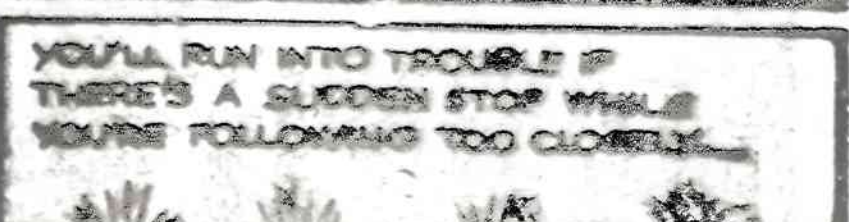
JOE KULYS

General Chairman

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES.

40 METŲ BE NAMŲ

Nedaug linksmų jubiliejų turime švęsti. Ir šiemet 40 metų (Lidžio bėgimo) iš Lietuvos sukaktis apgaubta liūdesio šydu.

Lietuvos vokiečiai ir vokiečių kilmės lietuviai šią sukaktį minėjo prieš trisdešimt metų. Jų repatriacija į Vokietiją buvo vykdoma dar prieš vokiečių — sovietų karo pradžią 1941 m. Ja pasinaudojo ir daugelis grynų lietuvių, traukdamiesi nuo bolševikinio teroro. Atskiri bėgimai į Vokietiją prasidėjo dar 1940 m., sovietams okupavus Lietuvą.

Pirmasis ir pats žymiausias pabėgėlis buvo prezidentas Antanas Smetona su šeima, perėjęs Lietuvos — Vokietijos sieną 1940 m. birželio 16 d. Bet tai buvo tik atskiri atvejai. Masinis lietuvių egzodas vyko 1944 m. vasarą ir rudenį, priartėjus Rytų frontui, kai per 66.000 tautiečių pasitraukė į Vakarų.

Sprendimas pasilikti namie ar trauktis turėjo būti padarytas labai skubiai. Dažną apsisprendimą privertė ne tik besiarinanti antroji sovietų okupacija, bet ir vokiečių žandarai, išvarę tūkstančius žmonių apkasų kasti ir gaudinami iš vienos vietos į kitą atvykę į Vokietiją.

Visas Vokietijos pasienis buvo buvo skubotai evakuotas. Šimtai lietuvių atsidūrė šiame krašte vokiečių karių uniformose, traukdamiesi kartu su karą pralaimėjusia kariuomene. Tuo būdu buvo išardyti šeimos, daug sužeisti ir ligonij. Keliauti, dirbti ir gyventi Vokietijoje teko pusbadžių po Vakarų sąjungininkų bombų krušai.

Tas bėdas ir nelaimės laikėme laikiniais. Karui pasibaigus, tikėjome grįžti į laisvą Lietuvą.

Trečiojo Reicho galas kasdien artėjo. Buvome įsitikinę, kad Vakarų sąjungininkai leis apsispręsti per karą okupuotoms tautoms. Juk tą pažadą jie įrašė ir iškilmingai paskelbė Atlanto Chartoje, kurią pasirašė ir Sovietų Sąjunga.

Tokie prisiminimai mūsų vystymui šiandien gaubia tuos, kurie paliko tėvynę prieš 40 metų. Viltį grįžti į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą tolydžio tuo būdu pakeitė beviltė bėgimo, jei namus suprasime ne

tik kaip stogą ant galvos ir keturias seimas, bet daugiau, kaip gimtinę ir tėviškę. Po karo pašiאי ir buvome vadinami.

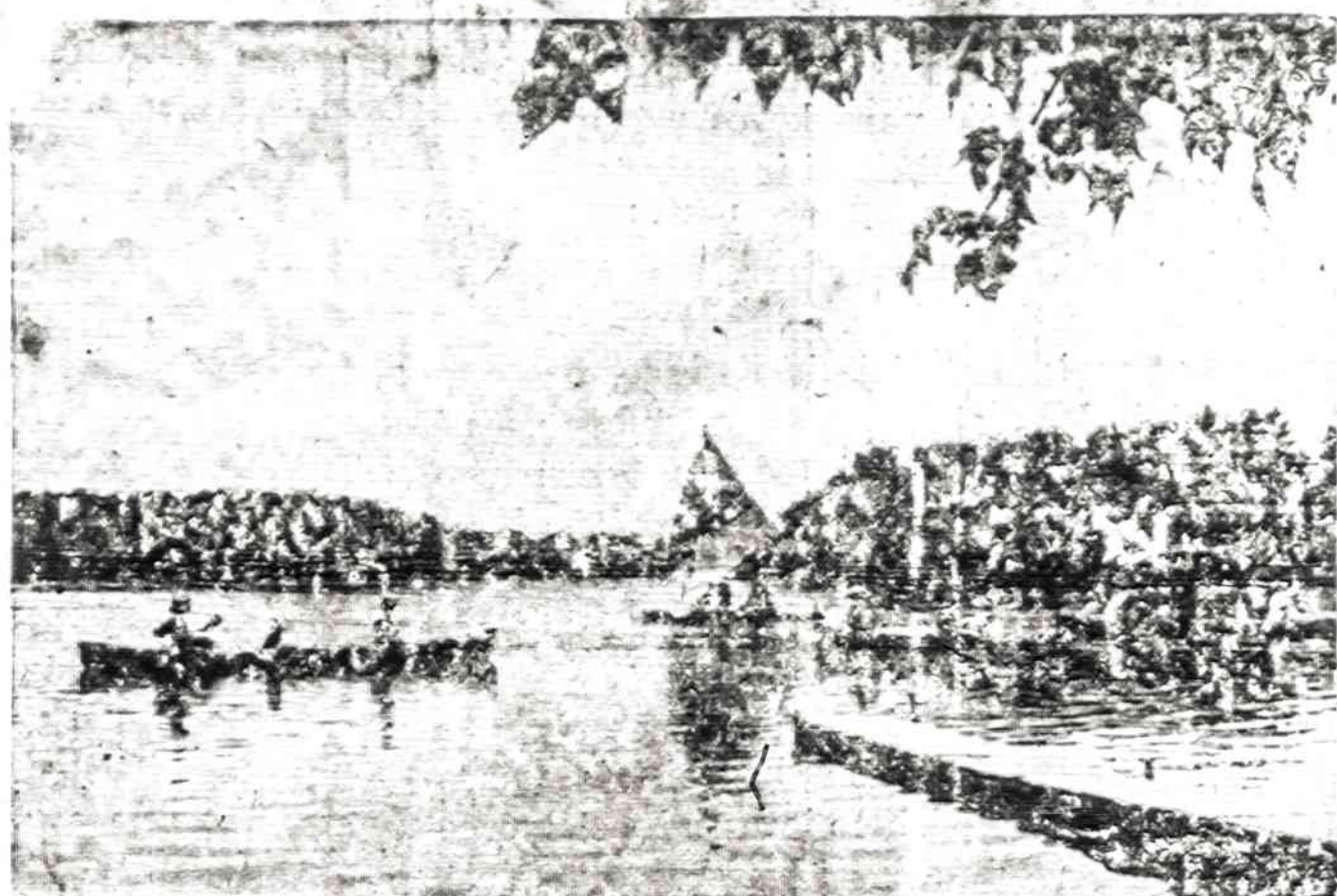
Pabėgėlius globojusios tarptautinės organizacijos UNRRA ir vėliau IRO mums davė DP — displace persons — arba išvietintųjų vardą, t. y. ne laisva valia pakeitusių gyvenimą vietą, bet prievarta išbėgusių iš namų ir tėviščių. Ir mes patys vadinome save tremtiniais: buvome įkūrę Vokietijos lietuvių tremtinių sąjungą ir steigėme kitas tremtinių draugijas.

Vėliau vokiečiai davė mums dar tikslesnį pavadinimą — heimatlose Ausländer, t. y. užsieniečiai be tėvynės. Tai ne paprasti užsieniečiai — turistai juoneliautojai, vokiečių vadinami svečiais darbininkais (Gastarbeiter). Jie visi būdami užsienyje, naudojami savo valstybių globo. Mes tokios globos neturime. Užsienyje esančios diplomatinės nepriklausom. Lietuvos atstovybės paveldėjos globos suteikti negali.

Jungtinių Tautų pabėgėlių komisaro teikiama globo daugiau simbolinė. Kad nebūtume ne tik benamiai, bet ir beteisiais žmonėmis, daugelis esame apsirūpinę vokiečiais pasais. Bet gi sveikatos valstybės pilietybės priėmimas keičia tik asmens dokumentus bei teisinę padėtį, bet nepakeičia ir negali pakeisti pačio asmens — jo kilmės, kraujo ir širdies. Teisingai — enieji romėnai sakydavo, kad žmonės, kurie per jūras keliauja, tik dangų ant galvos pakeičia, bet ne širdį.

Vakarų Vokietija, būdama demokratinė valstybė, suteikdama savo pilietybę, nereikalauja atsiduoti turimos tautybės. Geriausias pavyzdys yra Vasario 166 gimnazija, kurioje moko didžiausią vokiečių pilietybę turinčių tėvų vaikai. Ji yra Federalinės ir Hessenio krašto vyriausybės remiama, nors pagrindinis šios mokyklos uždavinys puoselėti bei ugdyti lietuvių.

Didysis egzodas vykęs prieš 40 metų, per 60.000 lietuvių gyvenimą pakropė nelaukta linkme. Jei pirmomis pokario dienomis didžiausias visų rūpestis buvo kasdieninės duonos ir kūrmos klausimai, tai dabar iš kilo likiminės išsivijios ir Lie-

Rako vasarvietės miškas ir ežeras.

VLADAS POZELA

KOVOS DEL SPAUDOS

(ATSIMINIMAI)

(Tęsinys)

Nereikėjo to šimto. Vakare susirinko dvarininko šeimos taryba (kaip paprastai būdavo šeimos nelaimės atveju — visą porybę su draugais. Ilgai kalbėjo ir svarstė. Ne vien išeiti surado, net ir pono grąšinimų policija su lokutu. Bet visos tos priemonės tarybai nepatiko — buvo per kerštingos. Sustota pagaliau ties viena jų, kuri pasirodė taikliausia.

Kitą dieną Paknys gavo žinią iš streiko komiteto:

— Ponas daktaras, — sako, — nori pasimatyti su tamsta.

— Koks daktaras, kur kada? Patikrino žinią. Pasirodo, kad Joniškėlio ligoninės daktaras L. Petkevičius nori kalbėtis 12 valandą parke. Paskirtu laiku įvyko pasimatymas.

— Kas per reikalas, daktare? — Streiko, — netikrai atsakė daktaras, lyg būtų sutikęs netikrą žmogų. — Dvare netvarka, dvaras be priežiūros. Dang visokių kalbų ir baimės. Gali policija įsimaityti.

— Dvare netvarka? Netiesa, daktare: karvės melžiamos, gyvuliai seriami. Net lauke buvo įrankiai ir tie parvežti ir sudėti į pastogę.

O dėl policijos, — tai pono dalykas. Lozdos yra du galai, an-

tuos problemas.

Vok LB Biuletenis

tracis gali ir ponui suduoti.

— Už ką, sakyk tamsta? Ar už gerą rūpestį, rodą kumečiams? Ar už didelę algą, kurių apylinkė pavyli?

— Nei už viena, nei už kitą. Visi už ką kita. Kes imaci ginklo kitiems mušti, tai rizikuoja ir pats gauti. Tai dvaro reikalas. Bet neva jam tyčiotis iš kumečių skundo!

— Dvaras tyčiotasi: duodas, girdi, kumečiams didžiausią algą, kai tie iš tikro ne kasdien turi duonos su bulvėmis padalgti! Tyčiotasi dvaras, kalbas apie savo rūpestingumą, nors kumečių vaikams ligoje daktaras neparūpinamas!

Toliau nebebuvo prasmės su daktaru kalbėtis, ir rendez-vous savaime nutrūko.

Kas vyko dvarininko šeimos taryboje, istorija nieko nesako. Žinoma tik viena smulkmena: svarstyta — žiūrėta ne tik savo dvaro, bet ir kitų dvarų kumečių ordinarijų. Praėjo diena ir kita, ir nutilo dvare kilęs nerimas — ponas sutiko viską priimti.

Kai viskas buvo laimėta Baisoglos Komaro ir Joniškėlio Karpio dvarų stroikais, tai pakilo kumečių ūpas ir drąsa ir kituose tos apylinkės dvaruose. Lūžo pirmieji ledai. Po jų 1905 metais pavasarį lūžo ledai ir Sėduvos ir Pakruojo Ropų ir Joniškio Komaro dvaro-

se. Pagaliau 1904 m. gegužės mėn. atėjo iš Pūsų pirmasis "Draugo" numeris. Peržiūrėjęs jį, Paknys nustebė ir sako man:

— Na, kas čia debar. Ne tas "Draugas".

Abudu versdami lapą po lapą, peržiūrėjome laikraštį. Vėdamieji — ne tie, kažkokie savotiški. Taip pat savotiški ir kiti straipsniai.

— Vis dėlto nesuprantu, — nermio ir apmauktą rodė Paknys.

Nėra juodraščių, iš ko būtų galima patikrinti. Teko Mickevičių klausiti.

Dar negreit po to vykdomasis komitetas išgirdo visą to įvykio istoriją. Mickevičius tada pasakojo.

Eidamas per sieną, pastebėjęs kad ji seką. Bijodamas įkliūti, perdavęs voką su raštais vienam iš matymo pažįstamui žmogui, kuris tai pat per ją eįes. Tas žmogus kitoj pusėj turėjęs viską jam grąžinti.

— Mano nuojauta buvo teisinga, — sakė Mickevičius, — Mui-tinė kaip reikiant apžiūrėjo mane, — čia pat ir seklys buvo. — bet nieko nerado. Kai perėjau, savo pažįstamo anojė pusėje neberadau. Jis dingio, kaip po žeme.

Ką daryti? Pražudytų straipsnių vietoje, sako, aš parašiau naujus. Stengiasi atpasakoti viską, nieko savo nepridėdamas.

— Blogai atpasakojai! — piktai pastebėjo Paknys. — Nieko nebeatsiminei — nei kaimo santykių, nei kovos jame, nei mūsų uždavinių tenai. Visą užmiršai!

— Jei taip atsitiko, — kalbėjo aš, — tai ko mums neprane-

neši ir nelaukai iš mūsų žinios? Juk redakcija čia, o ne Tilžėje. Ar galima taip lengva-būdiškai elgtis su organizacijos raštais?

Dar griežtesnis buvo Mažonis. Jis kreipė daugiau dėmesio į drausnę.

— Kokios ten buvo aplinkybės, tai neturi reikšmės. Svarbu pats faktas — rašiny.

— Sauvalė iškyla ten, kur nėra drausmės, organizacinio ryšio. Darbas be jo tėra atskirų žmonių darbas, bet ne organizuoto vieneto. Aš kalbu apie ją, kad ateityje būtų išvengta sauvalės.

Mažonis pasiūlė tokią išvadą:

1. paaiškinti draugams 1903 metų Organizacijos konferencijos nutarimą, kad vykdomasis komitetas redaguoja laikraštį;

2. dėl susidėjusių aplinkybių vykdomasis komitetas negalėjo suredaguoti laikraščio 1 nr.;

3. pražyti Mickevičių toliau prižiūrėti laikraščio spaudą ir gabenti jį mums.

Į priekaištus Mickevičius atsakė:

— Dabar, po įvykusio fakto, lengva taip ar kitaip vertinti mano poelį. Bet tuomet, kai buvo susidurta su pavojumi... O, koks aš tomet būčiau buvęs dėkingas nors už vieną tų samprotavimų, kuriuos šiandien išgirdau! Deja, tuomet jų nebuvo. Pasielgiau, kaip mokėjau ir supratau.

Komitetas priėmė Mažonio išvadą.

Kalbos šiek tiek geriau nutiekė komitetą, bet prisivilęs kvapas vis tiek liko. Paknys buvo

DARBAS MIESTE

Įdomus buvo Paknys — savarankus nuo stomens iki padų. Toks jis buvo ir tada, kai reikėjo jam mieste rasti kelią į tuos, kurie, kaip sakydavome, viską uždirba ir patys nieko neturi.

Jis neklausė jėkių nurodymų ar patarimų, ką susitikti, su kuo kalbėtis. Jis pats nepatariamas ejo žiūrėję ir rinkosi sau darbui tinkamus žmones.

(Bus daugiau)

ENERGY WISE

Change the oil and filters every 3,000 to 5,000 miles to avoid wasting gasoline. Don't be a Bom Loser!

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams išlikimui tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmoko daugiau kaip Aštuonis milijonus dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

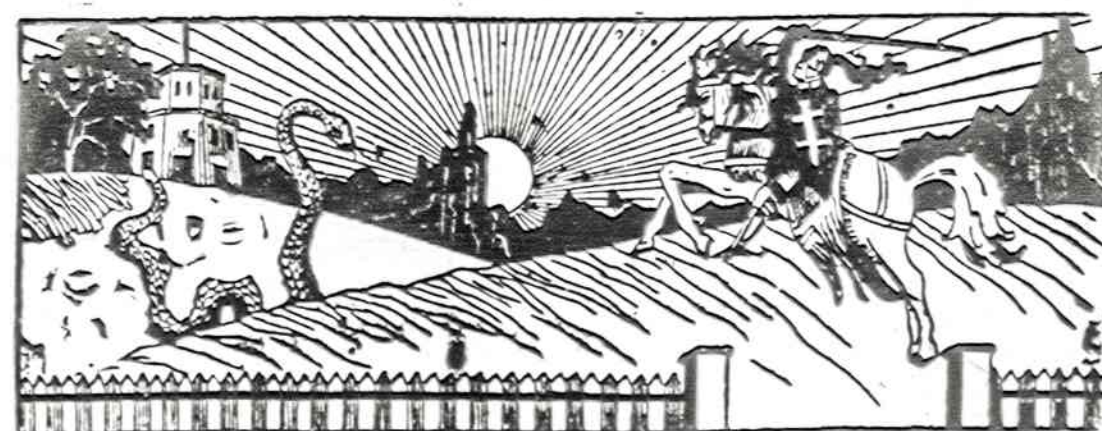
SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudos sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėjus, jie jums mielai pasakys apie SLA įsirašyd.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001
Tel. (212) 563-2210

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IS PRAEITIES UKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. E. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslius vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Pistas \$1.

NAUJIENOS
175 S. Halsted St., Chicago, IL 60603

— Naujienos, Chicago, S. Ill. Sat.-Monday, June 30-2, 1984

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1984 m. metraštis. Jame yra vertingų, nekuomet neseniai, Vins Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos J. Raudkio, dr. Kazio Grimaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. E. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnų kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių ločių pirmūnės Juozės Vaidūdienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojančioms, gerintis autorės puikio stiliaus ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkštelės aprašas tas Juozo Adomaičio — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne sausa gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$1.

• LIETUVIŠKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamaliūno romanas parašytas studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnių ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama rityvardžių pavadinimų ir jų vertinai į vokiečių kalbą. Labai sandingoje 338 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$4.

• KĄ LAUMES LAMA, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas nepil. Lietuvoje ir pirkimaisiais Bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik a. Furgio Jankino knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapiai, kainuoja \$4.

• SATYRINIS NOVELS, H. Rozenko kūryba, J. Valaizės vertimas. 300 pusl. knygoje yra 40 satyrinių novelių. Kaina \$1.

Knygos gaunamos Naujienos, 175 S. Halsted St., Chicago, IL 60603. Užsakymai patal. patal. Užsakymai patal. patal.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RŪPSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

For constipation relief tomorrow,
reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions.
© Ex-Lax, Inc., 1982

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60606 Telephone 421-4106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 374-0400

Postmaster: Send address changes to Naujienos
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60606

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per
six months, \$12.00 per 3 months. In
other USA localities \$40.00 per year,
\$22.00 per six months, \$12.00 per
three months. Canada \$45.00 per year;
other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicago ir priemiestuose:
metams \$45.00
pusiui metų \$24.00
trims mėnesiams \$15.00
vienam mėnesiui \$5.00
Kitose JAV vietose:

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Pasibaisėtinai žiaurus rusų komunistų elgesys Afganistane

Prieš ketveris metus geriausios raudonosios armijos divizijos įsiveržė į Afganistaną. Pačiame Afganistane niekas negalėjo rusų karių sulaikyti. Pats Afganistano štabo viršininkas sušaudė prezidentą, premjerą ir visus ministrus bei jų šeimas. Tas pats štabo viršininkas pasikyrė Maskvoje apmokytą Kabulo policijos vadą. Naujas policijos vadas suvarė į priemiestyje esantį kalėjimą visus įtakingesnius afganiečius.

1979 metų gruodžio mėnesį sovietų aviacija užėmė Kabulo aerodromą. Sekančios dienos rytą sovietų kariuomenės dalinys buvo atvežtas prie Kabulo radijo stoties. Stotį saugojęs kariuomenės dalinys rusų buvo nuginkluotas ir pasiūstas į kareivines. Stotį saugojusieji kariai žinojo, jog tai buvo rusų karo jėgų okupacija. Jie pranešė savo vadovybei, bet jokio įsakymo priešintis rusams Afganistano štabo viršininkas neįsakė.

Rusai įsakė radijo stoties pranešėjui perskaityti atneštą pranešimą ir pagroti Afganistano himną. Pranešime trumpai buvo pasakyta, kad Afganistane tvarkos nėra. Nepatikimi elementai planuoja dar didesnę netvarką įvesti. Afganistano vyriausybė, Afganistano karo jėgų pritariama, pakvietė sovietų valdžią pasiūsti į Afganistaną karo jėgas tvarkai įvesti. Visi gyventojai buvo kviečiami padėti rusams atlikti savo pareigas, netrukdyti jiems pasiekti paskirtus afganiečių miestų centrus. Pranešime aiškiai buvo pasakyta nekovoti prieš rusus, bet padėti jiems, nurodyti artimiausius kelius.

Šitokioji nuotaikoj Afganistane, šimtas tūkstančių raudonosios armijos geriausių karių iš Sovietų Sąjungos teritorijos įsiveržė į Afganistaną. Sovietų tankai ir šarvuoti sunkvežimiai į kelias dienas užėmė visus strateginius kelius ir pasiekė svarbiausius miestus. Afganiečiai

buvo nepasiruošę, todėl rusams komunistams jie nesipriešino. Rusams nereikėjo vesti kovos prieš afganiečius, nes jie buvo netikėtai užklupti ir nesipriešino. Rusų komunistų karo jėgos yra galingos, kai niekas jiems nesipriešina. Jie bando paruošti dirvą, kad niekas sovietų karo jėgoms nesipriešintų. Niekas nesipriešino rusų kariams Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, todėl soviet karo jėgos taip lengvai šių tautų valstybes užėmė. Suomiai vieni nutarė pasipriešinti, todėl rusai nepajėgė Suomijos pavergti. Rusai nepavergė Indonezijos, Egipto, nes Indonezijos karo vadovybė pasipriešino komunistams. Egipto karių kovon metė prieš rusus aviacijos gen. Hosni Mubarakas.

Kartu su rusų divizijomis į Afganistaną atvyko sovietų karo policija ir gerai paruošti kagebistai. Andropovas buvo priešingas Afganistano invazijai, bet kai politinis biuras nutarė siųsti karių ir kaimyninę valstybę, tai ir Andropovas pasiuntė specialiai užsienin paruoštus kagebistus. Rusai buvo įsitikinę, kad į porą mėnesių, o vėliausiai į metus Afganistanas bus paverstas ir galės planuoti prijungti jį prie Sovietų Sąjungos.

Bet šis Kremliaus ponų apskaičiavimas buvo netikslus. Kagebistams pradėjus areštuoti įtakingesnius Afganistano veikėjus, visame krašte prasidėjo pasipriešinimas. Pradžioje pasipriešinimas buvo organizuojamas kalnuose, o vėliau afganiečiai pradėjo priešintis ir miestuose. Pirmiausia rusai buvo priversti nusileisti nuo kalnų, o vėliau jie negalėjo naudotis krašto keliais. Rusai įsitikino, kad reikės siųsti į Afganistaną daugiau kariuomenės, ginklų ir aviacijos. Jie ryžosi pramušti kelius, kuriais negalėjo pasiekti sovietų pasienio. Paskutiniu metu britų, vokiečių ir net prancūzų radijo stotys pradėjo siųsti ir rusų pavergtas R. Europos žemės radijo žinias paskutinių savaitių įvykius Afganistane. Afganiečių nelaisvėn pateko du karo tarnybon paimti jauni rusai. Jie buvo pasipiktinę sovietų karo vadovais Afganistane. Jie prašė afganiečių sudaryti sąlygas patekti į Vakarų Europą. 22 metų karys vadinosi Igor F. Rykova, antrasis buvo 20 metų Oleg G. Chlan. Europos parlamento konservatorius, Jordas Bethell parsivežė abu jaunos karių į Angliją. Afgane jie buvo pripratę prie opiumo, todėl britai padėjo juos į ligoninę, kad taptų normaliais žmonėmis. Tuo tarpu britai pradėjo juos klausinėti apie 1983 metais į Afganistaną atsiųstų karių nuotai. Kariai papasakojo, kaip rusai užėmė kaimelį Bazarą. Jie suvarė vyrus į vieną vietą, o moteris į kitą. Karininkas išrikiavo visus kuopos kareivius ir įsakė nužudyti visus vyrus. Jeigu, kuris dar rėdė gyvybės žymiu, tai paties karininko ir puskarininkų buvo revolveriais pribauti. Vėliau kareiviai buvo nuvesti prie suvarytų moterų ir buvo kariams įsakyta visus išžudyti. Karininkas metė pirmąją granatą į beginkles moteris bei vaikus.

Dar žiauriau sovietų karininkas pasiėmė Kabulo šiaurėje buvusiam kaime. Jis įsakė kairams iškirsti visus namus ar kartais nerastų ginklų. Kratą vedant, vienas 16 metų berniukas piktai pasišaipė iš rusų karių. Karininkas tuojau pareiškė, kad tas jaunas vyras yra sukilėlis. Jis nusivedė jauną afganiečių, pastatė išrikuotos kuopos priešakyje ir įsakė vienam sovietų kariui paduoti peiliu visų akivaizdoje nužudyti. Afganiečio buvo užpakalyje surištos rankos. Rusas pradūrė petį, bet nepajėgė jo nužudyti. Tada pats karininkas atėmė iš jo peilį ir visų akivaizdoje parodė, kaip reikia šaltu krauju nužudyti priešą. Karininkas pasukinėjo iškeltą peilį ir prapiovė jam afganiečiui gerklę. Krintantį vyrą peiliu dar subadė. Šis elgesys paveikė du karius. Jiedu nutarė pa-

Prieš audrą.

ANTANAS PLESKYS

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

(Tęsinys)

Sovietų S-goje kiekvienas žmogus yra vergas. — ja neleidžiama numirti savo gimtąjame krašte, jam neleidžiama net galvoti, jam viskas padikuota ką jis turi daryti. 1939 m. spalio 10 d., Maskvoje Lietuvos delegacija buvo pasirašiusi savitarpinės pagalbos sutartį, ir jau tuo pačiu metu, 1939 m. spalio 11 d. buvo pasirašyta Serovo nstrukeija prieš sovietinio elemento Pabaltijo kraštus likvidavimą. (Sėrov Ivan Aleksandrovič gimęs 1905 m. sovietinis generolas, saugumo viršininkas. L. E.). Šitoje instrukeijoje buvo pasakyta, kad turi ištremti 750,000 lietuvių per tris etapus po 250,000 kasmet. Šimtas sėina 43 metai nuo tų baisiųjų šiurpiųjų Birželio įvykių, kurių yra krauju prašyti Lietuvos istorijoje ir kurių neišdys jokia oro, jokios medicinos pagalbos.

amžių eiga. Tuos Birželinių įvykių turime kasmet prisiminti ir minėti. Laisvajam pasauliui taip pat vis ir vėl reikia priminti tuos baisiusius įvykius. Tai įvyko 1941 m. birželio 14-17 dienomis. Per tris dienas (arba tai daugiausia vyko naktimis) buvo areštuota ir ištremta į Sibirį apie 45,000 lietuvių: vyrų, moterų, netgi moterų, senelių ir vaikų. Raudonojo ir verko visą Lietuvą. Iš viso Pabaltijo tada buvo ištremta 150,000 žmonių.

Kelonė į Sibirį buvo labai sunki ir ilga — 36 dienos. Gyvulinuose vagonuose buvo sugrūsta po 5000 žmonių (rusiški vagonai nedideli). Nelurėjome vietos nei kur atsisėsti, nei atsikvilti; langeliai mažyčiai užkalta geležimis, durys užrakintos. Jokio vėdinimo, trūko gryno oro, jokios medicinos pagalbos.

siduoti afganiečiams nelaisvėn ir pateko į Angliją. Dar Afganistane su jais pasikalbėjo Amerikos Laisvės radijo atstovė Fatima Salkazanova. Ji keliais atvejais pakartojo šių karių papasakotus rusų kariuomenės žiaurumus Afganistane. Šie pasakojimai vidaus radijo bangoms siunčiami Rusijon.

Jau pirmomis tremties kelionės dienomis prasidėjo ligos ir mirimai. Daugiausia mirė vaikai ir seneliai. Sustabdydavo traukinį ir sargai palydovai atidarė duris mirusiojo lavoną išmesdavo į pakeleivinkelio griovius. Tremtinių ešalonai būdavo sudaromi labai ilgi, iki 150 vagonų. Vienas garvežys traukdavo iš priekio, kitas stumdavo iš užpakalio. Pirmas dvi savaites, kelionės metu, maisto nedavė, tik kibirą vandens vagonui ir retkarčiais kokios tai neskanios, dvokiančios košės, kai privaziudavom didesnius stotis.

Kai mūsų ešalonas pasiekė Vilnių, Vilniaus geležinkelio stoties peronas buvo pilnas prisigrūdęs žmonių. Aš parašiau kelis raštelius ir įlį minią išmečiau. Vieną raštelį parašiau savo vyrui ir prašiau, kad jis saugotųsi NKVDistų ir, kad sau gotų mūsų mažytę dukrelę. Tas mano raštelis vis dėlto vyrą pasiekė. Jis išsaugojo ir išsaugojo mūsų mažytę.

Naujoje Vilnioje visus vyrus atskyrė nuo savo šeimų, sudarė naują vienų vyrų ešaloną. Ne kurį laiką su vyrais susitikdavom, kai jų ešlonas mus pralenkėdavo, arba mūsų ešlonas juos pralenkėdavo. Taip lenktiniam dar kelis kartus juos matėm.

Mūsų ešalonui įvažiuavus į Bal tarusiją-Gudiją, reikia manyti, kad tai buvo specialiai suorganizuoti komaunai, kurie mūsų ešaloną apmėtė akmenimis šūkaudami buržujai, kapitalistai, liaudies priešai ir kitokius rūšikuz keiksmus. Buvo ir daug nelaimingųjų įvykių. Toje patioje Baltarusijoje sustodė vieną tremtinių ešaloną, visus iš vagonų išvarė ir ten pat vietoje visus sušaudė. Bet stebėklingu būdu, vienas lietuvis po lavonais išliko gyvas ir šiaip taip pasiekė Lietuvą. Man grįžus iš tremties į Lietuvą, šį liūd ną, skaudų ir begalo žiaurų įvykį papasakojo.

Vienintelį kartą, netoli Uralo kalnų, stepės, prie vieno nedidelio ežerėlio, mūsų traukinys sustojo ir mums leido išeiti atsigerti vandens. Mes iš nusipimmo bėgdamos griuvoms, atsikėlėm ir vėl griuvom, vėl kėlėmės ir griuvom ir taip pasiekėm tą ežerėlį, kad atsigėrėm ir pasisėmus vandens. Pabėgti niekur nebuvo galima.

(Bus daugiau)

— Britų Kolumbijoj, Kanados vakaruose siuntė labai didelės audros, padarė daug žalos elektros stulpams, keliams, namams ir žmonėms.

ALEKSANDRA VAISICNIENE

VEGETARISKA MITYBA IR SVEIKATA

Venezuela, Caracas, 1982 metai

(Tęsinys)

Šiandien citrina, kaip neabejotinas ir patikimas vaistas, jau triumfuoja ir net skrandžio ligas gydant. Prof. N. Capo, kalbėdamas savo raštuose apie citriną, kartu pamini svogūno ir česnako naudingumą, patardamas juos kasdien vartoti mūsų gaminamų valgių sąrašė.

Prof. N. Capo tragiškai žuvo Ispanijoje. Būdamas vyresnio amžiaus, jis jaunai atrodė, pagristai didžiūdamasis savo garbanotais plaukais, kurių buvo netekęs jaunystėje, bet, pradėjęs maitintis vegetarišku ir augaliniu maistu, kuriame būdavo daug svogūnų ir česnakų pobūdžio patiekalų, tas savo prarastas garbas vėl iš naujo atsiągino.

Prof. N. Capo vardas Ispanijoje ir visuose pasaulio kraštuose, kur kalbama ispaniškai, paliks nemirštamas, nes už jį kalbės jo išleisti moksliniai veikalai apie vegetarišką-augalinę mitybą ir jo sukurtą gydymo sistemą.

JUODIEJI IR RAUDONIEJI SERBENTAI

Juodieji serbentai

Greta mūsų turimų (jeigu turime) braškių lysvių nepamirškime pasodinti ir serbentų krūmelius. Kaip juodieji, tai ir raudonieji, baltieji ar geltonieji serbentai turi medicininių savybių. Juodieji serbentai, be kitų medžiagų, labai turtingi vitaminų C. Jie šiek tiek giminiuojasi su laukinėmis vynuogėmis. Tai labai paplitęs vaisinis augalas ne vien Europoje, bet ir kituose pasaulio kraštuose. Lietuviams šis augalas ir jo kvapnios, juodos spalvos uogos gerai pažįstamos, nes jie Lietuvoje būdavo auginami beveik kiekviename ūkininko sode ar daržų pakraščiuose.

Juodieji serbentai žydi vasaros pradžioje, o jų uogos išsirpsta liepos mėnesį ir ruspiūčio pradžioje. Jų krūmeliai išauga nuo vieno iki dviejų metrų aukščio.

Poter'is Forestus, vienas garsiausių gydomųjų augalų žinovų, 1614 metais pirmą kartą panaudojo juodųjų serbentų lapus šlapimo kanalo užsiblokavimo gydymui ir pūslės akmenų pašalinimui. Šimtmečiu vėliau abatas Bailly de Montaran ištyrė nuostabią geras serbento gydymo savybes ir tuo reikalu buvo parašęs knygą.

Šiandien augalinėje medicinoje yra žinomos šios juodojo serbento gydymosi savybės: pašalina vidurių užkietėjimą, nuramina dieglius ir skrandžio skausmus, pagelbsti sumažinti galvos gėlimą, žemina peraukštą kūno temperatūrą ir gydo gerkles užkrėtimus: anginą, faringitą, amigdalų uždegimą, ginginitį ir pnš. Be to, pa-

lengvina šlapimo pašalinimą ir pagelbsti reumatizmą gydant. Reumatizmas gydomas purvo vonių pagalba, todėl patartina į tas vonias įdėti juodųjų serbentų lapų. To serbento uogos pašalina nuovargį, nuramina kepenų skausmus, ir gydo artrioid, šlapimo nenormalumus ir pūslės ligas.

Kaip gydomąją priemonę paruošiant juodųjų serbentų lapus, juos reikia nuskinti pavasarį, prieš pradedant krūmų žydėti ir tuos nuskintus lapus reikia džiovinti pavėsyje, kur neišviečia saulės spinduliai.

Raudonasis serbentas

Negalima atsigėrėti, vasaros metu žiūrint į raudonųjų serbentų uogų kekes, ir gardžiuojantis jų uogų saldžiarūgščių skoniu.

Raudonųjų serbentų kilimo vieta yra Skandinavija. To pusiasalio gyventojai švedai raudonuosius serbentus vadina "Rips", o danai — "Ribs", iš to atsirado mokslinis jų pavadinimas — "Ribes" ir tuo pačiu jie priskiriami Ribesaceas augalinei šeimai — genčiai.

Laukinių serbentų yra Europoje, Azijoje ir šiaurės Afrikoje. O "naminiai" arba kultivuoti serbentai, kuriuos ir mes valgome, buvo pradėti auginoti Anglijoje, Belgijoje, šiaurės Prancūzijoje, o iš šių kraštų pasklido po Daugeli pasaulio kraštų. Raudonieji serbentai žydi balandžio ir gegužės mėnesiais ir jų uogos išsirpsta vidurvasaryje.

Kaip juodieji, taip ir raudonieji serbentai yra stiprūs vidurių liuosuotojai. Kartu ir šlapimo kanalo valytojai. Serbentų uogas patartina valgyti visą jų išsirpimo sezoną ir gan dideliais kiekiais. Be šių gydymo savybių, serbentai yra stiprūs kraujų valytojai; sutrintomis serbentų uogomis sėkmingai būna išgydomi kūno sumušimai, įpiovimai ir nudegimai. Turint gerklės skausmus, juos reikia gydyti skalaujant gerklę juodųjų serbentų sultimis, sumaišytomis su rožių vandeniu. Toks mišinys turi būti du ar daugiau valgomųjų šaukštų serbentų sulčių ir tiek pat šaukštų rožių vandens.

Karštomis vasaros dienomis patartina naudoti skanų ir gydomąją galią turintį serbentų uogų sulčių gėrimą. Atmiešus tas sultis atitinkamu vandens saiku ir į jį įdėję, pasiskaniuimi, šiek tiek cukraus, galime mėgautis tuo skaniu ir visais atžvilgiais sveiku gėrimu.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
SKAITYTI DIENPAČI "NAUJIENOS"

R. VILIAUS
VAKARŲ - VĖJAI
 Modernios poezijos knyga. Kaina 5 dol. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:
 Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 Westchester Community klinikos
 Medicinos direktorius
 1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
 VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
 ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
 Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553
 Service 855-4506, Page 06058
DR. A. B. GLEVECKAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
 1907 West 103rd Street
 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
 OPTOMETRISTAS
 KALBA LIETUVISKAI
 2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
 Tinkina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS
 INKSTŲ, PUSLĖS IR
 PROSTATOS CHIRURGIJA
 2656 West 63rd Street
 Valandos: antradi. 1-4 popiet.
 ketvirtadi. 5-7 val. vak.
 Ofiso telefonas: 776-2880,
 Rezidencijos telefonas: 448-5545

Florida
DR. C. K. BOBELIS
 Prostatos, inkstų ir šlapimo takų chirurgija.
 5025 CENTRAL AVE.
 St. Petersburg, Fla. 33710
 Tel. (813) 321-4200

MOVING
 Apdraustas perkraustymas
 ir įvairių atstumpų.
 ANTANAS VILIMAS
 Tel. 376-1882 ar 376-5996

PERKRAUSTYMAI
MOVING
 Leidimai — Pilna apdrauda
 ŽEMA KAINA
 Priimam Master Charge,
 ir VISA korteles.
 R. SERENAS. Tel. 925-8063

SOPHIE BARCUS
 RADIO ŽEIMOS VALANDOS
 Šeštadienis ir sekmadienis
 nuo 8:30 iki 9:30 val. rytą.
 Stoties WOPA - 1490 AM
 transliuojamos iš mūsų studijos
 Marquette Park.
 Vedėja — Aldona Daukša
 Telefonas: 778-1549
 7139 So. MAPLEWOOD AVE.
 CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
 KAZIS BRAZDŽIONYTIS
 Programos vedėjas
 Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakarais.
 Vėlos laidos iš WCEV stoties,
 bangos 1430 AM.
 St. Petersburg, Fla. 12:30 val. po
 14 WTS stoties, 1110 AM bangos.
 2644 W. 71st Street
 Chicago, Illinois 60629
 Telefonas: 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI
 ★
 Lietuvių Moterų draugijos Apšvietos pusmetinis narių susirinkimas įvyks šeštadienį, liepos 7 dieną, 1 val. po pietų, 3808 So. Union ave. Narės prašomos dalyvauti, nes yra labai svarbus. Bus ir vaišės.
 Rožė Didžgalvis, rašė.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI
 Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano SULO paruošta ir teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta "Sūduvos" išleista knyga su legališkais formomis.
 Knyga su formomis gaunama Naujųjų administracijoje.

GENERAL MOTORS CORP.
 GAVO UŽ \$157.8 MIL. IS ARMIJOS KONTRAKTĄ TANKŲ DALIMS GAMINTI
 Washington, D. S. — General Motors Corp. gavo už 157.8 mil. Armijos kontraktą M-1 tankų transmisijoms pagaminti.
 Goodyear Tire & Rubber Co. iš Armijos gavo kontraktą už \$55.3 mil. pagaminti balistikos stabilizacijos vienetus pagaminti.
 Rockwell International Corp. gavo už 22 mil. Air Force kontraktą "Minuteman missile space" dalims gaminti.
 Day & Zimmerman Inc., suteikta teisė už \$19.9 mil. Armijai gaminti reikmenis valdžios įmonėse.
 McDonald Douglas Corp. gavo už \$10.5 mil. Air Force kontraktą lėktuvų dalims gaminti (F-15 fighter planes).

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

1984 Laisvės Olimpiados tvarkaraštis

Pateikiame Laisvės Olimpiados sportinių varžybų ir kitų renginių bendrąją programą ir tvarkaraštį. Taip pat pridėdame visus reikalingus adresus. Įvykus duodam chronologine tvarka:
 Šeštadienį, birželio 29 d. 8 A. M. įvyks Mažos kalibro šautuvų ir medžioklinių šautuvų šaudymo varžybos. Latvių šaudykoje "Berzine", apie 40 mylių į šiaurę nuo Toronto.
 Šeštadienį, birželio 30 d. 10 A. M. — vyks pistoletų šaudymo varžybos toje pačioje šaudykloje.
 Pirmadienį, liepos 2 d., 5:30 PM — Summer Gardens, Ontario Place, Toronto įvyks Laisvės Olimpiados Festivalis, kuriame bus išiebtas Laisvės Fakelas ir lietuvių, latvių, estų ir ukrainiečių meninės pajėgos atliks programą.
 Trečiadienį, liepos 4 d. 4:45 PM — Lėdo ritulio preliminarinės rungtynės: lietuviai prieš latvius.
 6 PM — Futbolo (soccer) preliminarinės rungtynės: latviai prieš ukrainiečius.
 Ketvirtadienį, liepos 5 d. 5:30 PM — Lėdo ritulio preliminarinės rungtynės: latviai prieš ukrainiečius.
 6 PM — Iškilmingas atidarymas ir dalyvių paradas, Centennial stadione.
 7 PM — Krepšinio preliminarinės rungtynės: ukrainiečiai prieš latvius.
 8:30 PM — Krepšinio preliminarinės rungtynės: lietuviai prieš latvius.
 Penktadienį, liepos 6 d. 8 AM — 4 PM — Teniso varžybos vyrams ir moterims.
 10 AM — Futbolo preliminarinės: lietuviai prieš ukrainiečius.
 10 AM — Krepšinio preliminarinės: lietuviai prieš ukrainiečius — Etobicoke Olympium.
 10 AM — Krepšinio preliminarinės: latviai prieš estus — Vincent Massey C. I.
 1 PM — Krepšinio preliminarinės: lietuviai prieš estus — Etobicoke Olympium.
 1 PM — Krepšinio preliminarinės: latviai prieš ukrainiečius — Vincent Massey C. I.
 10 — 5 PM — Lengvoji atletika vyrams ir moterims.
 4 PM — Lėdo ritulio preliminarinės: lietuviai prieš ukrainiečius.
 8 PM — Lietuvių sportininkų susipažinimo vakaras — Priskelimo parapijos salėje, 1011 College St., Toronto, Ont.
 Šeštadienį, liepos 7 d. 8 AM — 4 PM — Vyrų ir moterų tinklinio preliminarinės ir baigminės varžybos.
 8 AM — 4 PM — Vyrų ir moterų tenisas.
 10 AM — 3 PM — Lengvoji atletika vyrams ir moterims.
 10 AM — Lėdo ritulio finalas.

2 PM — 5 PM — Plaukymo varžybos vyrams ir moterims.
 3 PM — Futbolo finalas.
 4 PM — Krepšinio finalas ir dėl 3-čios vietos.
 8 PM — Laisvės Olimpiados vakaras — šokiai, Constellation Hotel, 900 Dixon Rd., Rexdale, Ont.
 Varžybų vietas ir adresai
 Visos lėdo ritulio varžybos vyks: Meadowvale Four Rinks Arena, 2160 Torquay Mews, Mississauga, Ont.
 Tinklinio, plaukymo ir dauguma krepšinio varžybų vyks Etobicoke Olympium, 590 Rathburn Rd., Etobicoke, Ont.
 Visos lauko teniso varžybos vyks Sherway Tennis Club, 3111 Universal Drive, Mississauga, Ont.
 Dalis krepšinio varžybų vyks Vincent Massey Collegiate Institute, 105 Erving Dr., Etobicoke, Ont.
 Visos lengvosios atletikos ir futbolo varžybos vyks Centennial Stadium, Etobicoke, Ont.

Esu pavargęs ir sergas, Aušrelė mano temsta. Dainelė vos be-kamba. Ir greit numirsiu aš. Tiktai prašau — Ant mano kapo Sodinkit vyšnią. Ji leis šaknis In mano širdį Ir mano kraują Per jos šakas Raudonas uogas Nudažys. O paukščiai uogų Kai paleis Užgiedos...
 Esu pavargęs ir sergas, Ir spėkos vystė vysta... Bet dainą mano laisvą Per amžius paukščiai bečiulbės!
 Butkų Juzė

KNOW YOUR HEART
 Every time you know your heart, you know your life.
 HELP YOUR HEART FUND
 HELP YOUR HEART

BIELIŪNAS - SMITH
 LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
 4348 So. California Avenue
 Tel. — 523-3572

ONA PAUTIENIENĖ
 mirė šių metų birželio 29 d. Floridoje.
 Josios vyras gydytojas vertėsi praktika Clevelande.
 Likę sūnus gydytojas dr. Kazimieras, sūnus inž. Algirdas, sūnus gyd. Juozapas ir duktė Birutė.
 Prašome visus geros valios lietuvius gražiuoju prisiminti taurią lietuvę.
 VAIKAI

GORDON
 Funeral Home and Cremation Service
 Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
 FD. LE. Chicago, IL 60608
 (312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS
 GAIDAS - DAIMID
 SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA
 4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
 Tel. 927-1741 — 1742
 4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
 Telefonas 523-0440
 MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
 TĖVAS IR SŪNUS
 MARQUETTE FUNERAL HOME
 2533 W. 71st Street
 1410 So. 50th Ave., Cicero
 Telef. 476-2345
 TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
 AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME
 1424 South 50th Avenue
 Cicero, Ill. 60650
 Tel.: 652-5245
 TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINIS
 Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
 JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
 Aukstes automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
 LACKAWICZ
 Laidotuvių Direktoriai
 2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
 11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
 Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS
 LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
 1446 South 50th Avenue
 Cicero, Illinois
 Telefonas — 652-1003
 5 — Naujienos, Chicago, 8, III. Šeštadienis, 1984

The American Kitchen
 Anthony Dias Blue
PINEAPPLE SPARERIBS
 Pork and fruit go well together, and the combination of spareribs with the sweet and sour taste of pineapple is a natural.
 Before being cooked over a charcoal outdoor grill, spareribs should be precooked by being boiled until tender. This process of partial cooking is called parboiling.
 If you are unable to devote the time or the refrigerator space to the marination procedure in this recipe, just omit the step. The ribs will taste a little less of pineapple, but they'll still be quite delicious.
 This rather robust dish is ideal for a barbecue party. For larger groups, allow 1 pound of spareribs for each person and increase the amount of basting sauce accordingly. Accompany the ribs with cold potato or macaroni salad, sliced tomatoes, toasted French bread, and the pineapple sauce for dipping.
 Serve beer, iced tea, Sangria, chilled rose wine, or the white wine you used to make the sauce — a cold Chablis or Soave.
 Grilled Pineapple Spareribs
 Degree of difficulty: Easy
 Times: 1 hour, plus 1 day of marinating
 Serves: Six
 Cost: Moderate
 Ingredients:
 6 pounds spareribs, trimmed of excess fat
 1 large can (46 oz.) pineapple juice
 1 can (8 1/2 oz.) crushed pineapple, undrained
 1 cup dry white wine
 1/2 cup lemon juice
 2 cloves garlic, minced
 2 tablespoons soy sauce
 1 tablespoon molasses or brown sugar
 2 tablespoons vegetable oil
 1/2 teaspoon pepper
 1. Parboil the spareribs in simmering water for 30 minutes.
 2. Place the ribs in a roasting pan and pour the pineapple juice over them. If the juice doesn't quite cover the ribs, top off with water. Refrigerate for 24 hours.
 3. Meanwhile, prepare the basting sauce. Combine the crushed pineapple and its liquid, the wine, lemon juice, garlic, soy sauce, molasses or sugar, oil and pepper, in a saucepan. Bring to a boil and simmer for 10 minutes.
 4. When ready to grill, place the ribs 6 to 8 inches above a medium hot fire, and cook, turning frequently, for 30 minutes.
 5. During the last 15 minutes of cooking, baste often with the pineapple sauce, saving some of it to serve with the ribs.
 6. Remove ribs to a warm platter, cut into individual ribs, and serve.
 A Consumer Service from the CYANAMID Agricultural Division

ŽUVŲ KARALYSTĖ

Vandenynas, — tai ramus ir lygus, kaip veidrodinis, tai audringas ir banguojantis, — senai jau įdomiausia žmogų.

Jau seniausiais laikais pirmykštis laukinis žmogus pasiėmęs luotelį išmoko žvejoti paprastais tinklais prie krantų ir negiliose įtakose, paskui, išmokę naudotis vėjo jėga, būriu laivelio apvažiavo savo šalių krantus. Bet praėjo daug amžių iki žmogus pradėjo tyrinėti to didelio laivyno vandenyno gyvenimą ir susipažino su tais nepaprastais gyviais, kuriais knibždėte knibžda jūrų gelmės. Jų tarpe yra nemaža žuvų, kurios stebina mus savo išvaizda ir spalvomis, savo nuostabiais įpročiais ir kais, visai "nežuviskais" savumais.

Na, pavyzdžiui, ką jūs pasakysit apie skraidančias žuvis? Ar tos žuvis netrukia jūsų dėmesio, ar jūs nesistebiat jomis matydami, kaip žvilgus saulės spinduliuose būrys išsoka iš vandens ir nuskridęs kelias dešimt

sieksnių vėl dingsta vandenyno bangose.

Tekius šposus žuvytės daro gaudydamos skraidančias mases ir valdžius, arba slėpdamosios nuo jūros plėšikų — edrių makrelių ir kitų didelių žuvų; bet dažnai jos "nuo meškos bėgamos ant vilko užbėga", nes jos dažnai tampa žuvėdrų, albatrosų ir kitų jūros paukščių grobliu.

Yra kelios rūšys skraidančių žuvų. Iš jų sparčiausias gyvena Viduržemio ir kitose Europos jūrose, skraido aukščiau nei 1000 pėdų savo gimimajai. Gaudydamos mases, uodius ir kitus vabzdžius, jis pakyla 2½ ir 3 metrų aukštumo ir skrenda ¼ kilometro ir daugiau, plasnodamas savo stipriais gerai išvystytais krūtinės pelekais, panašiais į paukščių sparnus. Dažnai sparnuočiai skraido ir naktimis; garlaivio šviesos privilioti, jie skrenda prie jo ir krinčia ant garlaivio dangčio, dieną niekad neatstinka.

Europos skraiduolis neskrenda taip ilgai, bet visgi jis gali į

nuskristi iki 60 sieksnių. Šitos žuvytės paprastai skrenda būriais ir skridamos labai gražiai išrodo.

Skraidančios žuvis, tiesą pasakius, ne retenybė, ypatingai atogrąžų ir paatogrąžų jūrose, kame sutinkama daug įvairių skraidančių žuvų, kurios labai skiriasi nuo jau aprašytų Europos rūšių.

Be skraiduolių, savo gerai išvystytais krūtinės pelekais, kaip sparnais, naudojasi visa eilė kitų žuvų, kurios vartoja pelekus ne tik plaukiojimui, bet ir kitoms tikslams.

Pilkai, rusų pilveliai, "triglai kregždė", pavyzdžiui, pelekų priedai yra tartum kojų, kuriomis ji skiria jūros augalus ir gauda vėžiūkus ir meduzas, savo paprastą maistą.

Visai skyrinui nuo šitų greitųjų jūros žuvų, gerų plaukėjų, ir net kartais skraiduolių gyvena pilkas dumblių šokikas — nedidelė žuvis, labiau panaši į tritoną, kaip į žuvį.

Šitas įdomus gyvulėlis dažnai sutinkamas Afrikoj Loango, prie Gvinėjo įlankos krantų ir į jė tekančiose upėse. Dumblių

ti upės krantai yra apaugę įvairiais medžiais, kurių ilgos šaknys išlenda iš žemės ir padeda medžiui laikytis toje šlapioje dirvoje. Čia gyvena dumblių šokikas. Visą dieną jis ramiai gulė saulės įkaitintuose purvuose ir liūnuose arba išlindęs ant kranto, vikriai kaip driežas bėgioja žeme ir gauda vabzdžius.

Kartais šokikai, apkabinę pelekais medžio šaknį ir stumdamiis uodega, užlipa ant jo ir guli ant medžio kamieno, tykodami mases ir uodus.

Mžiausį šlamėjimą išgirdę, jie šoka į dumblių įsikimą ir jį. Be abejo, kaip ir visos kitos žuvis šokikai gerai jaučiasi vandenyse, bet iš pripratimo, plaukioja tik ant paviršiaus. (Bus daugiau)

TRUMPAI

— Antrasis metinis Brighton Parko Lietuvių Karnavalas bus laikomas šeštadienį, liepos 7 dieną nuo 11 valandos iš ryto iki 11 valandos vakare ant Midway, tarp 4300 ir 4500 South Western. Tą dieną Chicago policija uždarys Western Boulevard nuo 4300 iki 4700 ir bus leidžiama pastatyti automobilių karnavalą dalyviams. Praeitais metais lankėsi virš 10,000 žmonių. Šiais metais bus lietuviško maisto, gėrimų, orkestrų, dainininkų stalų ir dvi palapinės. Bus irgi žaidimų ir žaislų vaikams. Chicago miestas atsiųs atstovų: iš policijos, gaisrininkų ir kitų miesto agentūrų. Būdelių leidimus galite įsigyti per Viktorą Utarą, 2616 W. Montgomery, Chicago, Ill. 60632 arba per advokatą Algį Glamą, 6247 S. Kedzie, Chicago, Ill.

60629, tel. 767-06000.

Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų draugija ruošia šitą karnavalą. Robert Zabauskas yra leidimų pirmininkas. Rengimų vadovas yra Juozas Kulys, vyriausias pavaduotojas dėl 12-to Wardo aldermano Aloysius A. Majerszyk. Pranas A. Zailskus

— KASA, Lietuvių Federalinė Kredito Unija praneša, kad š. m. liepos mėn. 4 dieną, trečiadienį, įstaigos (Chicago ir Cicero) bus uždarytos.

— Chicago Lietuvių Spaudos klubo narių susirinkimas įvyks liepos mėn. 6 d., 7 val. vak. Lietuvių Sodyboje, 6515 So. California Ave. Nariai prašomi gausiai dalyvauti. Bus diskusijos iškeltais klausimais, kitokie pasitarimai.

— Vakary Bengalijoje buvo labai didelės audros. Indijos kariai padėjo traukti žmones iš

— Zinai, brolau, kvailiams pasitaiko geriausia laimė. — Taip, girdėjau, jog ir pats tapai paskirtas depapartamento direktorium.

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DĄZTOJAS

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus. Darbas garantuotas. 4612 S. Paulina St. (Town of Lake) Skambinti YA 7-9107

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas. Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvių Įstaigą: American Travel Service Bureau 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Telef. 312 238-9787

• Nemokamas patarimas užskaitant lėktuvų, traukinių, laivų kelis (crises), viešbučių ir automobilių nuomavimą rezervacijas; Parduodame kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus. Sudarome išskirtinai giminė apalkankymui Amerikoje ir teikiame informaciją visais reikiamais reikalais. • Taupykite skridimą! Chartered lėktuvais, tik kelias rezervuoti vieta, 8 ankrto — prieš 45-60 dienų.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00
Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais. Minkštais viršeliais, tik \$4.00
Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik \$2.00
Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Real Estate for Sale
Dziet, Zeme — Parduoti Namai, Zeme — Parduoti

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAS

YISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŲ

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

5529 So. Kedzie Ave. — 778-2235

LAIKYKIMĖS MARQUETTE PARKE

ČIA GERIAUSIA VIETA LIETUVIAMS.

3 butų mūrinis. Labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras investavimas.

3 butų mūrinis su garažu. Pelningas pirkiny.

Didelis, gražiai įrengtas bungalow. Nebrangus.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX 2951 W. 63rd St. Tel: 436-7878

MICHIANA, MICHIGAN

FOR SALE BY OWNER

3 bedroom ranch home — double lot, one block from Lake Michigan. Full basement, 2 baths, Central Air, fireplace, appliances stay. \$69,500. Phone 616-469-5908 evenings.

MISCELLANEOUS Įvairūs Daiktai

KEMP CONCRETE WORK Any type of concrete and brick work, tuckpointing. Free estimate. 25 years experience. 493-2945 or 643-2864

NUOMOS RENTING IN GENERAL

BRIGHTON PARKE išnuomojamas 6 kamb. butas, patys turėsit šildyti, suaugusiems be vaikų, be gyvulių. Skambinti po 6 val. vak. 376-5810.

Suaugusi moteris ieško moters norinčios gyventi dideliame bute su šeimininke. Skambinti 733-1283.

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga 6247 S. Kedzie Ave. (312) 776-8700

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

"LIUCIJA"

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

— NAUJINIOMS reikalingas raižinių rinkėjas mokantis dirbti Mergenthaler mašina. Jauną rinkėją išmokinsime. Geras atlyginimas, geros darbo sąlygos.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestyje, grali, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

D.E.M.E.S.I.O. 62-80 METU AMŽ. VAIRUOTOJAI Tikrai \$126 pusmėčiui automobilio liability draudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiamie ir talsonne visu, su stogais. Už darbų garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA 6557 S. Talman Avenue Chicago, IL 60629 434-9655 or 737-1717

M. ŠIMKUS

Notary Public INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Taip pat daromi vertimai, giminių išskirtimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS; 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5907

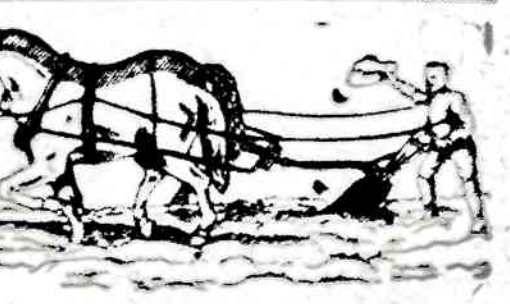
Homeowners Insurance Good service/Good prices F. Zapalis, Agent 3208 1/2 W. 95th St. Evergreen Park, Ill. 60442 • 424-8654 State Farm Fire and Casualty Company Home Office: Bloomington, Illinois

Advokatas

GINTARAS P. CEPENAS Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais pagal susitarimą. 4606 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60629 Tel.: 778-8000

3 — Naujienos, Chicago, 8, Ill. Sat-Monday, June 30-2, 1984

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

AKTYVAI 25 milijonai dol.

MARQUETTE PARKE:

2615 W. 71st St. Chicago, Ill. 60629 Kasdien nuo 10:00 iki 6:00 val. Ketv. iki 7 v. v.

Telef. 737-2110 Šešt. 10:00-1:00

CICERO:

1445 So. 50th Ave. Antr. 9:00-12:00

Cicero, Ill. 60650 Ketv. 3:00-6:00

Telef. 856-2201 Šešt. 9:00-12:00

New Yorko tel. 212-441-6799

Petersburgo tel. 813-367-6304

MOKA:

9% už taupomąsias sąskaitas.

10.5% iki 11.5% už terminuotus indėlius (C D). Metinis prieaugis siekia 12.005%.

12.0% už IRA (12.55%).

SKOLINA: tik savo nariams žemesniais nušimčiais ir geresnėmis sąlygomis

Paskolos namų pirkimui, statybai ir kitiems reikalams.

KIEKVIENA SĄSKAITA IKI 100,000.00 dol. APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS.

Naujienose galima gauti AUGUSTINO PAŠKONIO knygą apie

MARIJAMPOLES KARO MOKYKLĄ IR JOS KARIŲ LIKIMĄ

Minkšti viršeliai. 90 psl. Kaina \$4.00. Už persiuntimą pridėkite \$1.00.

Čekį rašykite ir siųskite:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608

Naujai pasirodžiusi DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1) Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St. Chicago, IL 60608